

ΤΟΥ ΑΣΤΗΡ ΠΟΝΤΟΥ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΗΘΙΚΑ

Γ. Ἡ γυνή ὡς πολῖτις.

Ἀναπτύσσων ὁ θεὸς Πλάτων τὰς πολιτικὰς αὐτοῦ ἀρχάς, ἀποφαίνεται ὅτι ἡ γυνή, ὡς ὁμοία τῷ ἀνδρὶ κατὰ πάντα καὶ τὰς αὐτὰς ἔχουσα φυσικὰς μετ' ἐκείνου δυνάμεις, ἴσων καὶ ὁμοίων πρέπει καὶ νὰ τύχῃ δικαιωμάτων, ἐπιδιδομένη τούτέστιν ἐλευθέρως καὶ κατὰ βούλησιν εἰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας καὶ αὐτῶν δὲ μετέχουσα τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων καὶ πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ εἰς βαθμοὺς καὶ ἀξιώματα συνεπῶς ἀνερχομένη ἐν ὠρισμένη ἡλικίᾳ. Ταλανίζει δὲ μάλιστα τὴν πόλιν, ἐν ᾗ τὰ περὶ τὸ γυναικεῖον φύλον φαύλως ἔχουσιν, ἀνομοθέτητον αὐτὴν κατὰ τὸ ἡμῖς θεωρῶν. Τὰς δοξασίας δὲ ταύτας παρεδέχθη καὶ ἀνεκήρυξεν ὡς ὀρθὰς καὶ ὁ ἐκείνου μαθητὴς,

ὁ μέγας φιλόσοφος Ἀριστοτέλης.

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ ὕπατος τῶν φιλοσόφων ἐπλανήθη οἰκτρῶς ἐν ταῖς σκέψεσιν αὐτοῦ, παραγνωρίσας τὴν ἀληθῆ κλήσιν καὶ ἀποστολὴν τῆς γυναικὸς καὶ θελήσας νὰ κατατρίψῃ τὰς σκέψεις αὐτῆς καὶ ἐνεργείας ἐπ' ἄλλα, ἀναγκαῖα μὲν καὶ κοινωφελῆ καὶ ἐνδοξα, ἀλλ' ὑποδεέστερα πάντως τῶν ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τοῦ Θεοῦ ἐπιβεβλημένων αὐτῇ καθηκόντων. Οὐδ' ἡδύνατο νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν καταστροφὴν τοῦ οἴκου καὶ τὴν χαλάρωσιν τῶν ἱερῶν δεσμῶν, αὐτὸς ὁ ὑπὲρ πάντα ἄλλον συναισθανθεὶς τὴν σωτήριον τῆς κατ' οἶκον ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως δύναμιν, ὅρον ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ πρὸς ἐπίδοσιν καὶ εὐημερίαν τῶν λαῶν, κρηπίδα καὶ βάσιν, ἐφ' ἧς ὀφείλει νὰ ἐδράζηται τὸ ὅλον τοῦ πολιτεύματος οἰκοδόμημα, αὐ-

τὴν ἀνακηρύξας. Καὶ πράγματι ἐν κοινῶνι ἀνθρώπων ἐμπαθῶν καὶ ἀναγῶγων οἱ τε ἄριστοι τῶν θεσμῶν, προσκρούοντες ἀδιαλείπτως ἐν τῇ ἐφαρμογῇ αὐτῶν κατὰ δυσχερειῶν ἀνυπερβλήτων, ἐξασθενεῦσιν ἑσήμεραι καὶ ἡ κραταιοτάτη κυβερνητικὴ μηχανή, πλημμελῶς χειριζομένη, ἀσκόπως λειτουργεῖ, θραύεται καὶ εἰς ἀχρησίαν περιπίπτει. Οὐδ' ἡδύνατο ὁ μέγας τῆς ἠθικῆς διδάσκαλος καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐρευνητῆς ν' ἀγνοῇ οἷα διαφθορὰς λύμη ἤθελε κατακλύσει τὴν κοινῶνιαν ἐκ τοῦ φύρδην καὶ ἀναμιξῇ ἐν τῇ ἀγοραία τύρβῃ συναγελασμοῦ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ τῶν συνεταρισμῶν καὶ τῶν ἄλλων, ἅπερ καὶ λέγειν ἔτι βαρὺ καὶ ἀηδίας κατὰμεστον. Ἄλλ' οὐδὲ παίζει ἐν οὐ παικτοῖς ὁ ἐμβριθὴς τῆς φιλοσοφίας μύστης καὶ θεὸς τωόντι Πλάτων. Τί λοιπὸν συμβαίνει;

Εἶπομεν προηγουμένως ὅτι καὶ οἱ ἀθάνατοι ἡμῶν πρόγονοι ἠδίκησαν ἀναξίως ἑαυτῶν τὴν γυναῖκα, παραμελήσαντες τὴν καλλιέργειαν τῆς θαυμασίας αὐτῆς φύσεως, τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νοῦ καὶ τὴν διάπλασιν τῆς καρδίας, καὶ ἀποκλείσαντες αὐτὴν καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων. Καὶ οὐ μόνον εἰς κτηνώδη ἀμάθειαν κατεδίδαζον αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ κατέκλειον καὶ αὐστηρῶς ἐκτρέφοντες ὡς τι ἀνδράποδον, οὐδε-

στεως καὶ καθήκοντος καὶ ἀξιοπείας.

Τὴν τοιαύτην ἐγωῦστικὴν καὶ ἀνηλεᾶ καὶ ἀπάνθρωπον ὕβριν καὶ κατάθλιψιν τῆς γυναικὸς δὲν ἠδύνατο ν' ἀνεχθῇ ὁ θεὸς τῆς ἠθικῆς ἐκτετατος κήρυξ καὶ τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας πρόδρομος Πλάτων, περιτλακίζουσαν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ πλάσματος τὸν πλάσαντα Θεόν. Συνησθάνθη ὅτι ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ διὰ διαφέρουσιν ἀλλήλων ἀλλ' ἡ δὲ δύο ῥύακες ἐξ ἀνομοίου μὲν ἴσω ὁρμώμενοι ἐδάφους, ὁ μὲν ἀφ' ὕψους, φέρ' εἰπεῖν, καταπίπτων ὁρμητικὸς καὶ μεγαλοπρεπής, ὁ δὲ γελόεις καὶ μελωδικὸς εὐθὺ διολισθαίνων, εἰς τὸν αὐτὸν ὁμοῦς ἀμείωτοι τείνοντες σκοπὸν, τὴν πλήρωσιν τοῦτέστι τῆς δεξαμενῆς καὶ τὴν ἄρδουσιν τοῦ κήπου. Συνησθάνθη καὶ ἐκήρυξε δι' ὅλης τῆς ἰσχύος τῆς θεοπρεποῦς αὐτοῦ γλώσσης ὅτι ἡ γυνὴ ὕψηλὴν καὶ ἱερὰν ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἀποστολήν, καὶ ὡς ἐκ τούτου σύντονος καὶ ἀποτελεσματικὴ πρέπει νὰ καταβληθῇ ἐνέργεια πρὸς σκόπιμον αὐτῆς διάπλασιν καὶ ἐμβριθῆ ἀνάπτυξιν τῶν παρὰ τοῦ Θεοῦ δαφιλευθέντων αὐτῇ ἐξαισίων χαρισμάτων. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ κλῆτις καὶ ἀποστολὴ αὕτη τῆς γυναικὸς διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς τοῦ ἀνδρὸς, ὡς ἐξεθήκαμεν ἐν τῷ Α'. κεφαλαίῳ τῆς παρούσης πραγματείας, διάφορα τῶν τοῦ ἀνδρὸς ἀ-

παιτούτα πρεσόντα καὶ ἀνομοίους ἐπιβάλλουσα ἀνάγκας, αἵτινες ἀλλότριαι εὔται τῷ ἀνδρὶ ἤκιστα καὶ ἀτελέστατα τυγχάνουσιν αὐτῷ ἐπαισθηταί, ἐθέσπισεν ὁ θεὸς Πλάτων ἵνα αὐταὶ αὗται αἱ γυναῖκες, ἐξ ἰδίας πείρας καὶ ἀντιλήψεως κρίνουσαι καὶ ὠρίμως σκεπτόμεναι καὶ ἐμβριθῶς συζητοῦσαι, γνωματεύσωσι τίνα τὰ καταλληλότερα καὶ ἀσφαλίστερα μέσα τῆς ἐπιδόσεως αὐτῶν καὶ προαγωγῆς, διαγράψωσιν αὐτῶν τὰ καθήκοντα καὶ διακανονίσωσι τὴν ἐνέργειαν συμφώνως πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν προορισμὸν των. Ἡ δὲ φαίνεται ὑμῖν καταγέλαστον ἔαν κράτος τι, ἐπιδιώκον τὴν ἀνάπτυξιν καὶ βελτίωσιν τῶν ναυτικῶν αὐτοῦ δυνάμεων ἢ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ στρατιωτικοῦ διοργανισμοῦ, συνεχάλει ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν ἐξ ἱατρῶν καὶ ἀστρονόμων, ἀνδρῶν δηλονότι περὶ πᾶν ἄλλο μᾶλλον ἐντριβῶν καὶ εἰδημόνων ἢ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα, πᾶν ἄλλο δυνάμενων ἢ νὰ ἐπιληφθῶσι καὶ εἰς αἴσιον ἀγάγωσι πέρας τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολήν; Λέγων λοιπὸν « ἐνθα δὲ τὰ περὶ γυναῖκας φαύλως ἔχουσι τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως δεῖ νομίζειν εἶναι ἀνομοθέτητον », δὲν ἐταλάνισε τὴν πόλιν, ἐν ἣ ἡ γυνὴ δὲν ὁράται ἐφ' ὑπουργικῶν καθημένη ἐδωλίων καὶ ὡς ὁ Περικλῆς ἀπὸ τοῦ βήματος βροντῶσα καὶ ἀστράπτουσα, ἀλλ' ἐκείνην, ἐν ἣ ἡ γυνὴ κύπτει ὑπὸ τὴν ἀπε-

νῇ καὶ αὐθαίρετον τοῦ ἀνδρὸς δεσποτείαν, οὔτε συναίσθησιν ἔχουσα τῆς ἑαυτῆς ἀξίας, οὔτε γινῶσιν τῶν ὀρων τοῦ βίου, οὔτε πείραν τῶν ἐγκοσμίων· πάσης δημιουργικῆς τοῦ πνεύματος ὁρμῆς ἄμοιρος, πάσης μεγαλουργοῦ τῆς καρδίας δυνάμεως στείρα· πρὸς πᾶσαν γενναϊόφρονα τάσιν ἀπρόθυμος, πρὸς πᾶσαν ἐμβριθὴ σκέψιν ἀνίκανος, πρὸς πᾶσαν κοινωφελῇ ἐπιχείρησιν ἀδόκιμος· μὲ ὀφθαλμοὺς ἀνοικτοὺς νήδυμον καθεύδουσα καὶ εἰς σκότος πλανωμένη ψηλαφητὸν ἐν πλήρει ἡμέρᾳ.

Τῆς τοιαύτης λοιπὸν ἐλσεινῆς καταπτώσεως καὶ κτηνώδους ἀναισθησίας ἠθέλησε ν' ἀπαλλάξῃ ὁ θεὸς Πλάτων τὴν γυναῖκα, ρυθμίζων αὐτῆς τὸ ἦθος καὶ μορφῶν τὴν καρδίαν καὶ ἀναπτύσσων τὴν διάνοιαν καὶ ἐν τέχναις καὶ ἐπιστήμασι προάγων καὶ ἀνυψῶν αὐτὴν οὔτως εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ περὶωπὴν, ἵστην τοῦτέστι καὶ ὁμοίαν τῷ ἀνδρὶ ἠθικῶς αὐτὴν ἀναδεικνύων, καὶ τὴν ἐν τοῖς ὀρίοις τῶν ἑαυτῆς καθηκόντων ἐμφρονά αὐτῆς δρᾶσιν καὶ συνετὴν ἐνέργειαν ἐξίσου λυσιτελεῖ, ἐξίσου πολύτιμον, ἐξίσου ἀπαραίτητον, ὅσον καὶ ἡ τοῦ ἀνδρὸς, πρὸς προαγωγὴν καὶ ἐπίδοσιν καὶ ὑδαιμονίαν τοῦ τε οἴκου ἰδίας καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἐν γένει ἀποφαινῶν. Ἐπειδὴ ὁμῶς σὺν τῷ χρόνῳ οἱ ὅροι τοῦ κοινωνικοῦ βίου μεταβάλλονται καὶ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα θίκεται ὁρῶν πρὸς τὴν ἐκείνην.

πάντα ὁσημέραι τροποποιεῖ καὶ μεταρρυθμίζει ἐπὶ τὸ βέλτιον, τὴν αὐτὴν δὲ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ λαβῶσι καὶ τὰ κατὰ τὰς γυναῖκας ἐπιδοσιν, συμπληρούμενα καὶ τελειοποιούμενα κατὰ τὰς ἐκάστοτε ὑποδειξεις καὶ ἀπαιτήσεις τῆς προόδου καὶ μὴ, ἅπαξ ρυθμισθέντα ὅπωςδῆποτε, μένωνσιν εἰς αἰὲς στάσιμα καὶ περιστρέφονται ἀενάως περὶ τὸν αὐτὸν παμπάλαιον καὶ ἐλαττωματικὸν κύκλον, πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς πολιτείας ἐθέσπισεν ὁ Πλάτων ἵνα τὸ γυναικεῖον φῶλον ἐκπροσωπῇται ἐν ταῖς κοιναῖς τῆς πατρίδος συμβουλίαις ὑπ' ἐναρέτων καὶ σεβασμίων τὴν ἡλικίαν ὁμοφύλων, ὅπως τὸ δημόσιον διαφωτιζόμενον ἐκάστοτε ἀσφαλῶς, μεριμνήσῃ ὑπὲρ τῆς συντόνου θεραπείας τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν καὶ παρατηρουμένων ἐλλείψεων εἰς τ' ἀφορῶντα τὸν θῆλον τῆς πόλεως πληθυσμόν. Εὐτυχῶς τὸ μέτρον τοῦτο τὸ δυσχερές πως καὶ δυσεφάρμοστον κατέστησεν ἤδη ὅλως περιττὸν ἢ ἐφεύρεσις τοῦ τύπου καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς δημοσιογραφίας, ὁ κυριώτερος οὗτος μοχλὸς τῆς κατεπληκτικῆς τοῦ ἀνθρώπινου γένους κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας ἠθικῆς τε καὶ υλικῆς ἐπιδόσεως καὶ ισχύος. Ἐκρίνε σκόπιμον ἐπίσης ὁ Πλάτων ὅπως ἡ γυνὴ ἀσκηθῇ καὶ περὶ τὰ πολεμικά, οὐχὶ ἵνα ἐρίζῃ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς περὶ παρασῆμων καὶ βελθμῶν καὶ ἀξιομάτων, ἀλλ' ἵ-

να διὰ τῆς τακτικῆς ἐκγυμνάσεως καὶ τῶν ἐνρhythμων τοῦ σώματος κινήσεων καταστῇ καὶ ὠραιότερα καὶ εὐσταλεστέρα καὶ σφρίγγους καὶ ῥώμης ἀνάπλεως, ὅπως δυνηθῇ καὶ τέκνα νὰ γεννήσῃ σθεναρὰ καὶ ἀκμαῖα καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὰ αὐξυθέντα θερμουργὸν καὶ ζώπυρον τὸ ἅγιον τῆς φιλοπατρίας αἰσθημα. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἵνα, κινδύνου τινὸς τὴν πόλιν ἢ τοὺς οἰκείους καταλαβόντος, σπεύσῃ καὶ αὕτη μετὰ θάρρους, οὐχὶ ὅπως ἐκ φίλτρου συμμετάσχη τοῦ οἰκτροῦ μόνον καὶ ὁ δυνηροῦ ἐκείνων τέλους καὶ ἐπαυξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν θυμάτων, ἀλλ' ἵνα πρὸ τούτου ἀγαθὸν τι διαπραχῇται ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς τε πόλεως καὶ τῶν φιλτάτων, κρατερῶς μὲν τῶν κινδυνευόντων ὑπεραμυνομένη, ἐρρωμένως δὲ τοὺς ἐπερχομένους ἀντικρούουσα.

Καὶ τοιαῦτα μὲν ἡ πολιτεία τοῦ Πλάτωνος περὶ τῆς γυναικὸς ἐθέσπισεν ἄκρως σκόπιμα, ὡς ἀπεδείξαμεν, καὶ λυσιτελῇ καὶ εἰς τὴν κλήσιν αὐτῆς καὶ ἀποστολὴν μὴ ἀντικείμενα τὸ παράπαν. Τούναντίον μαλιστα ἐπροίχισεν αὐτὴν δια τῶν ἀπαιτουμένων γνώσεων καὶ μαθήσεων ἵνα ἐπιτυχέστερον ἐκπληρώσῃ τὴν ὡς μητρὸς καὶ συζύγου ἐντολήν της, ἐξήσκησεν αὐτὴν εἰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας ἵνα καὶ τὸν ἄνδρα ὑποβοηθήσῃ ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν ἠθικὴν τε καὶ υλικὴν τοῦ οἴκου ἀκμάν.

καὶ ἐπίδοσιν καὶ εὐημερίαν καὶ ἐν περιπτώσει ἀπευκταίου τινὸς ἀτυχήματος, χηρείας φέρ' εἰπεῖν, δυνηθῇ ν' ἀναλάβῃ μόνη τὸν πρὸς συντήρησιν τῶν τέκνων τῆς ἀγῶνα, ἀνύψωσεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἡθικῆς ἀθλιότητος καὶ τοῦ ἐσχάτου ἐξευτελισμοῦ εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς περιωπῆς, ἐνίσχυσεν αὐτῆς τὸ σῶμα καὶ ἀνέπτυξε τὴν διάνοιαν καὶ ἐμονιμοποίησεν τὴν κρίσιν, ἵνα καὶ τὰ τέκνα γεννήτῃ εὐρῶστα καὶ κινδύνους ἀπροόπτους ἀφ' ἑαυτῆς τε καὶ τῶν φιλάτων εὐτόλμως ἀποσβῆσῃ καὶ ἀνδρικὰ χρέη, ἐν ὑπερτάτῃ ἀνάγκῃ, ἐπιτυχῶς ἐξασκῇ καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς τῆς Πολιτείας οἷα καὶ εἰς χεῖρα στιβαρὰν ἐνδοξὺς βασιτάσῃ, χωρὶς νὰ δεχθῇ ποτε, ἐννοεῖται, ἐν ὁμαλαῖς περιστασεῖσι καὶ ἄνευ ὑπερτάτης ἀνάγκης νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου τῶν ἑαυτῆς καθηκόντων καὶ θελήσῃ, χάριν ματαίας ἐπιδείξεως καὶ εὐτελοῦς δοξαρίου, νὰ ἀναλάβῃ ἀλλοτρίας εὐθύνας καταπατοῦσα τὴν ἑαυτῆς. Οὕτω καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Πλάτων, καὶ τοὶ πολιτικοὶ ὧν ἐμβριθέστατος καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν νόμων συγγράψας, οὔτε ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τὴν θορυβώδη ποτε τῆς ἐξουσίας πορφύραν ἐνεδύθη, οὔτε προσφερομένην αὐτῷ πόρρωθεν αὐτὴν ἀπεδέξατο, ἀλλὰ προσεκολλήθη μετ' ἀφοσιώσεως δι' ἅπαντος τοῦ βίου εἰς τὸν σέμνον τῆς φιλοσοφίας τρίβωνα.

νὴν καὶ ὀλεθρίαν ὅσοι ἐκ πλημμελοῦς τῶν ἰδεῶν τοῦ ἡμετέρου φιλοσόφου ἀντιλήψεως παρέστησαν κακῶς αὐτὸν ὥς θελήσαντα νὰ ἰδρύσῃ ἀλλοπρόσταλλόν τινα καὶ χιμαιρικὴν κοινοπολίτειαν, ἐπιτρέπουσαν ἢ μᾶλλον ἐπιβάλλουσιν τὴν ἐκ διαμέτρου διανομὴν τῶν πολιτικῶν θέσεων καὶ λειτουργιῶν καὶ ἀξιωματικῶν μεταξὺ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τούτων ἐξ ἴσου καὶ ἀδιακρίτως καὶ φύρδην καὶ ἀναμιξ ἐξασκῇ τῶν βιοποριστικῶν τεχνῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων. Τὴν περὶ τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας ἐπίδοσιν τῆς γυναικὸς καὶ τὴν περὶ τὰ πολιτικὰ καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν ἱκανότητα αὐτῆς διωργάνωσεν ὁ Πλάτων οἷον ἐφεδρεῖαν, πρὸς ἣν νὰ δυνηθῇ νὰ καταφύγῃ τὸ δημόσιον ἐν ὑπερτάτῃ ἀνάγκῃ, ἐν ἐλλείψει τουτέστι ἢ ἀπουσίᾳ τῶν ἀνδρῶν, καλουμένων τυχόν πασσυδὶ μακρὰν πρὸς περιφρούρησιν ὑψηλοτέρων συμφερόντων, ἀποσώβῃσιν ἐπικειμένου κινδύνου ἢ διεκδίκησιν ἀτυστόλως καταπατούμενων ἀπαραγράπτων δικαιωμάτων τῆς πατρίδος.

(Ἔπεται συνέχεια)

Γ. II.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Βραχεία περί Ῥητορικῆς.

(Συνέχεια)

Περὶ τῶν εἰδῶν τοῦ λεκτικοῦ ὕφους.

Τὰ κυριώτερα εἶδη τοῦ λεκτικοῦ ὕφους εἶναι τὰ ἐξῆς τέσσαρα 1) τὸ ἀπλοῦν ἢ ἰσχνόν, 2) τὸ γλαφυρόν ἢ ἀνθηρόν, 3) τὸ ὑψηλόν καὶ 4) τὸ μικτόν.

Ἄπλοῦν ἢ ἰσχνόν ὕφος εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει μὲ τὴν φυσικὴν τῶν παιδίων γλῶσσαν καὶ ὡς ἐκ τούτου περιέχει χάριν καὶ ἀφέλειαν. Γίνεται δὲ χρῆσις τοῦ τοιοῦτου ὕφους συνήθως ἐπὶ διηγήσεων, οἰκιακῶν συνδιαλέξεων, διαλόγων, μύθων, ἐκθέσεων ἢ ἀναφορῶν, ἐν τῇ ἐπιστολογραφίᾳ, καὶ ἐπὶ τῶν μερῶν τῆς ἀγορεύσεως, ἐν οἷς πρόκειται νὰ διδάξῃ ὁ ῥήτωρ ἢ προδιαθέσῃ τὰ πνεύματα.

Ἄρεται τοῦ ἀπλοῦ ὕφους εἶναι ἡ τὰ ξίς, ἡ εὐκρίνεια, ἡ συντομία καὶ ἡ ἀφελὴς ἀπλότης· ἐλάττωμα δὲ μετατρέπον τὸ ὕφος τοῦτο εἰς ξηρόν εἶναι ἡ ὑπέρμετρος ἰσχνότης καὶ ἡ διὰ ταπεινῶν λέξεων ἔκφρασις ὑψηλῶν διανοημάτων.

Ἄπλοῦν ὕφος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετεχειρίσθησαν ἐκ τῶν ἀρχαίων ὁ Ξενοφῶν, ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Θεόκριτος, ὁ Ἀνακρέων, ὁ Ἡσίοδος καὶ ὁ Ὅμηρος· ἐκ δὲ τῶν ῥητόρων παρὰ Λυσία ἀπαντᾶται συχνότερον τὸ ἀπλοῦν ὕφος.

Γλαφυρόν δὲ ἢ ἀνθηρόν

λέγεται τὸ λεκτικόν ἐκεῖνο, ἐν ᾧ χάριν ἡδονῆς καὶ ἐπιδείξεως γίνεται χρῆσις ἀπάντων τῶν δυνατῶν κοσμημάτων καὶ ἀπάσης τῆς ἐφικτῆς ἐπεξεργασίας, ἐπιζητεῖται· δηλ. καὶ γίνεται εὐμελὴς τῶν ὀνομάτων ἐκλογή, συμμετρία καὶ εὐρυθμία συνθέσεως, ζωηρότης τρόπων καὶ σχημάτων χάρις, ἔκφραζόντων νοήματα ἢ αἰσθήματα καλὰ, ἡλαρὰ καὶ τερπνά.

Ἄρεται τοῦ γλαφυροῦ ὕφους εἶναι ἡ λεκτικὴ γλαφυρότης, ὁ πλοῦτος τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν λαμπρῶν ἐκφράσεων, ἡ λεπτότης, συγκρύπτουσά τινα αἰνιγματωδῶς, ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ χάρις· ἐλάττωμα δὲ, ἡ ὑπέρμετρος χρῆσις τῶν λεκτικῶν, κοσμημάτων μετατρεπόντων τὸ γλαφυρόν εἰς ἐπιτετηδευμένον ἢ καλλωπιστικόν ὕφος.

Γλαφυρόν ὕφος μετεχειρίσθησαν ἐκ τῶν ἀρχαίων ὁ Ὅμηρος, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ξενοφῶν.

Ὑψηλόν δὲ λέγεται τὸ ὕφος ἐκεῖνο, ἐν ᾧ γίνεται ὑψηλὴ παράστασις τῶν ὑψηλῶν πραγμάτων, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ ἰσχυρὰ ἐντύπωσις εἰς τοὺς ἀκροατὰς καὶ τρόπον τινὰ τοιαύτη, ὁποία ἐπέρχεται εἰς τινα, ὅταν ἔχῃ ἀπέναντι αὐτοῦ ὑψηλὰ πράγματα. Λέγονται δὲ ὑψηλὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα διὰ τὸ ὑπέρμετρον μέγεθος αὐτῶν ἀναβιβάζουσι τὴν ψυχὴν εἰς τὸν νοητὸν κόσμον καὶ φέρουσιν αὐτὴν εἰς θαυμασμόν καὶ ἔκστασιν· ὡς π. γ. τὸ ἄ-

πειρον καὶ παντοδύναμον καὶ πανυπερ-
τέλειον ὄν, ὁ Ὑψιστος Θεός, ὁ ἄπειρος
τὴν ἔκτασιν καὶ πλήρης ἀστέρων ὑ-
ψηλὸς οὐρανός, τὰ ὑψηλότετα τῆς
γῆς ὄρη, οἱ ἀπέραντοι ὠκεανοί, οἱ με-
γάλα καὶ ὑψηλὰ κύματα σχηματίζον-
τες, αἱ μεγίσται καὶ εὐρύταται πεδι-
αδες, οἱ κεραυνοί, αἱ θρονταί, οἱ σει-
σμοί, τὰ βαθύτατα βάραθρα, αἱ πυ-
ραμίδες, τὸ ὑπὸ τοῦ Φειδίου κατα-
σκευασθὲν ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου
Διός, ὁ Παρθενών, ὁ μέγας καὶ ὠραῖος
ναὸς τῆς ἁγίας Σοφίας, αἱ περιγραφαὶ
πολέμων, κατακλυσμῶν, πυρκαϊῶν,
ναυαγίων καὶ ἡ ἐκθεσις μεγάλων φρο-
νημάτων ἢ ὑψηλῶν αἰσθημάτων.

Ἄρεται τοῦ ὑψηλοῦ ὕψους εἶναι ἡ
ἀπλότης, ἡ συντομία καὶ
ἡ δύναμις· ἀντίθετοι δὲ τοῦ ὕψους
κακίαι, κατὰ τὸν Λογγίνον, εἶναι δύο,
τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ οἰδαῖνον·
καὶ τὸ μὲν ψυχρὸν συνίσταται εἰς τὸ
ταπεινόνειν ἀντικείμενόν τι ἢ αἰσθη-
μα ὑψηλὸν καθ' ἑαυτὸ, τὸ δὲ οἰδαῖνον
ἢ ὀγκῶδες συνίσταται εἰς τὸ παρι-
στάνειν κοινόν τι καὶ τετριμμένον ὡς
ὑψηλόν.

Ὑψηλὸν ὕψος μετεχειρίσθησαν ἐκ
τῶν ἀρχαίων πρὸ πάντων, ὁ Πίνδα-
ρος, ὁ Αἰσχύλος, ὁ Δαυΐδ, ὁ Ὅμηρος
καὶ ὁ Θουκυδίδης· ὁ δὲ Δημοσθένης, ὁ
Πλάτων καὶ Σοφοκλῆς ἔχουσι τὸ εἶδος
ἐκεῖνο τοῦ ὕψους, ὅπερ ἰδίᾳ καλεῖται
ἀδιάπτωτον, καθ' ὅσον, διὰ
τῆς δυνάμεως καὶ ἀξίας τῶν συλλή-

ρᾶς εὐγενῶν ἰδεῶν, αἵτινες πληροῦσι
τὰς συγγραφὰς αὐτῶν καὶ διὰ λαμ-
πρᾶς καὶ λυρικῆς, οὕτως εἰπεῖν συν-
θέτως, ἀνυψόνουσι τοῦ ἀναγνώστου
τὸν νοῦν, καὶ διτηνεῶς κρατοῦσιν αὐ-
τὸν μετέωρον εἰς λίαν ὑψηλὸν τόνον.

Μικτὸν λέγεται τὸ ὕψος συγ-
γραφέως τινὸς ἢ ῥήτορος, ὅταν ἐν τῷ
προσέκοντι χρόνῳ καὶ τόπῳ μεταχει-
ρίζηται ἕκαστον τῶν προειρημένων
τριῶν εἰδῶν τοῦ λεκτικοῦ ὕψους.

Καίτοι ὑπὸ τὰ εἰρημένα τέσσαρα εἶ-
δη τοῦ λεκτικοῦ ὕψους ἀνάγονται
πολλὰ ὑπάλληλα εἶδη, παραλείποντες
ἡμεῖς ἐνταῦθα τὸν περὶ ἑνὸς ἐκάστου
ἐξ αὐτῶν λόγον, βραχέα τινὰ μόνον
διαλαμβάνομεν περὶ τοῦ παθητι-
κοῦ λεγομένου ὕψους, ὡς συνήθους
καὶ ἀναγκαιοτάτου τοῖς ῥήτορσιν.

Καὶ λέγεται μὲν παθητικὸν τὸ ὕ-
ψος τοῦ ῥήτορος, ὅταν διὰ ζωηρᾶς καὶ
ἐμπαθοῦς καὶ συγκινητικῆς παραττά-
σεως τῶν πραγμάτων προσπαθῇ οὗτος
νὰ διεγείρῃ τὰ πάθη τῶν ἀκροατῶν
του, τὴν ὀργὴν δηλαδὴ καὶ τὴν ἀγῶ-
νάκτησιν, ἢ τὴν λύπην καὶ τὸν οἰ-
κτον αὐτῶν, καὶ τὸ μῖσος ἢ τὴν ἀ-
πέχθειαν, ἢ τὴν εὐνοίαν καὶ συμπάθειαν
αὐτῶν, ἢ νὰ ἐμπνεύσῃ αὐτοῖς φόβον
καὶ τρόμον ἢ ἐνθουσιασμόν καὶ μεγά-
λην χαρὰν καὶ θάρρος. Κατορθοῦται
δὲ τὸ παθητικὸν ὕψος, ὅταν ὁ ῥήτωρ
ᾗναι εὐαίσθητος καὶ πράγματι αἰσθά-
νεται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὰ πάθη,
τὰ ὅποια ζητεῖ νὰ μεταυψῇ εἰς τοὺς

σμένος διὰ ζωηρᾶς φαντασίας, ἥτις εἶναι ἀπαραίτητος καὶ ἀναγκαία διὰ τὸ παθητικὸν λεγόμενον ὕψος.

Περὶ τῶν συνθέσεων τῶν μαθητῶν
τοῦ Γυμνασίου.

Αἱ ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν γυμνασίων γινόμεναι συνθέσεις εἶναι 1) περιγραφαί, 2) διηγήσεις καὶ 3) ἐπιστολαί.

α'. Περιγραφή.

Περιγραφή λέγεται ἡ διὰ τοιούτου ζωηροῦ καὶ ἐμφύχου τρόπου παραστάσις τῆς εἰκόνος πράγματός τινος, ὥστε νὰ νομίζῃ τις ὅτι βλέπει αὐτὸ ἰδίῳις ὀφθαλμοῖς. Περιγράφεται δὲ α'.) ὁ χρόνος ἐν ᾧ ἐγένετό τι· β'.) ὁ τόπος ἐνθα ἐγένετο· γ'.) αὐτὸ τὸ γεγονός· δ'.) οἱ ἐξωτερικοὶ χαρακτῆρες ἀνθρώπου ἢ ζώου καὶ ε'.) τὰ ἥθη αὐτοῦ.

Ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ χρόνου εἰκονίζεται ἡ ὥρα τοῦ ἔτους, καθ' ἣν ἐγένετο τὸ συμβάν, ἡ ἡμέρα ἢ ἡ νύξ, ἡ ἀνατολὴ ἢ ἡ δύσις τοῦ ἡλίου. Τοιαύτας περιγραφὰς ἔχομεν πλείστας ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων καὶ μάλιστα τοῦ θεσπεσίου Ὀμήρου.

Ἐν τῇ περιγραφῇ δὲ τοῦ τόπου εἰκονίζεται ἡ πεδιάς, ἡ κοιλάς, ὁ λόφος, τὸ δάσος, ὁ ὑπὸ ῥυακίων διαρρέομενος τόπος ἢ λειμὼν, ὁ παράδεισος, ἡ ἐξοχή, τὸ ἀνάκτορον, ὁ ναὸς, τὸ θέατρον, ἡ ἐξοχικὴ ἐπαυλὶς, ἡ οἰκία καὶ ἐν γένει πᾶς τόπος, ἐν ᾧ ἐγένετο τὸ περὶ

Ἐν δὲ τῇ περιγραφῇ τοῦ γεγονότος γίνεται ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ, ὅπως συνεβῆ, ἥτις καὶ συμπληροῦται διὰ τῆς δηλώσεως τῆς αἰτίας καὶ τῶν μέσων, δι' ὧν ἐγένετο. Οὕτω περιγράφονται ὑπὸ τῶν ἱστοριογράφων καὶ τῶν ποιητῶν μάχαι, ναυμαχίαι, ἀλώσεις πόλεων, τριχυμῖαι, πανηγύρεις, ἐγκληματικά ἢ φιλάνθρωποι καὶ εὐεργετικά πράξεις κτλ.

Ἐν δὲ τῇ περιγραφῇ τῶν ἡθῶν τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ ζώου εἰκονίζεται ἡ ἡλικία, τὸ ἀνάστημα, ἡ τοῦ προσώπου μορφή, τὸ σχῆμα τοῦ σώματος ἢ τῶν μελῶν καὶ ἐνίοτε καὶ ἡ ἐνδυμασία.

Ἐν δὲ τῇ περιγραφῇ τῶν ἡθῶν τοῦ ἀνθρώπου παριστάνονται αἱ ἀρεταὶ ἢ αἱ κακίαι αὐτοῦ, καὶ τὰ προτερήματα ἢ ἐλαττώματα· τοῦτο δὲ ἰδίως ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν λόγων καὶ τῶν πράξεων τῶν ἡθογραφουμένων, ὅπως κάμνει ὁ θεόφραστος ἐν τοῖς Ἠθικοῖς Χαρακτῆρσιν αὐτοῦ.

β'. Διήγησις.

Ἡ διήγησις δύναται νὰ ᾔηται 1) ἱστορικῇ, 2) ποιητικῇ ἢ μυθώδῃ καὶ 3) ἀστεία.

Ἡ ἱστορικὴ διήγησις ἀπαιτεῖται νὰ ᾔηται ἀληθῆς, πιστὴ καὶ ἀκριβής, ἀλλ' ἡ ἔκθεσις αὐτῆς πρέπει νὰ γίνηται δι' εὐφραδοῦς λεκτικοῦ καὶ ὑπὸ τῆς φαντασίας νὰ περικοσμηται διὰ ζωηρῶν χρωμάτων καὶ εἰκόνων.

Ἡ μυθώδης ἢ ποιητικὴ διήγησις

μὲν, ἀλλὰ πιθανῶν· ἔθεν ἀπαιτεῖται καὶ αὕτη νὰ ἔχῃ πιθανότητα, συντομίαν, ἐνδιαφέρον καὶ ἡδύτητα.

Ἡ δὲ ἀστεία διήγησις πρέπει νὰ ᾔῃ πνευματώδης, ζωηρὰ καὶ εὐπετής ἢ ἐλαφρά. Ἀπαιτεῖ δὲ εὐκολίαν καὶ εὐστροφίαν λεκτικοῦ, σκέψεις εὐφρεῖς, χαρακτῆρας ἐπιτυχεῖς καὶ ὀξεῖς, μεγάλην πρωτοτυπίαν ἐν τοῖς προσώποις καὶ ἐν τῇ γενικῇ οἰκονομίᾳ τῆς πράξεως.

γ'. Ἐπιστολή.

Ἡ ἐπιστολή πρέπει νὰ ἔχῃ χαρακτηριστῆρα συναναστροφῆς καλῶς γιγνομένης, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἐπιστολικὸν ὕψος πρέπει νὰ ᾔῃ ἀπλοῦν, φυσικόν, εὐκόλον καὶ πρέπον.

Καὶ ἀπλοῦν μὲν εἶναι, ὅταν γράφῃ τις ὅπως ἐμίλει ἢ γράφων κύριον σκοπὸν προτίθεται τὴν σαφεῆ παράστασιν τῶν ἐννοιῶν τοῦ φυσικόν δὲ, ὅταν τις ἀποφεύγῃ τὰ ἐπιτετραυμένα καὶ ἐσπουδασμένα· εὐκόλον δὲ, ὅταν ἀποφεύγῃ πᾶν ὅ,τι δεικνύει προσπάθειαν καὶ στενοχωρίαν· πρέπον δὲ, ὅταν λαμβάνῃ καλῶς ὑπ' ὄψιν ὁ γράφων τίς ὢν πρὸς τίνα γράφει καὶ συναισθάνεται τὰ καθήκοντα καὶ τὰς σχέσεις, οἱ ὁποῖαι συνδέουσιν αὐτὸν μετ' ἐκείνου πρὸς ὃν γράφει· ὁ ὑφιστάμενος δηλ. ἢ ὑποδεέστερος πρέπει πάντοτε νὰ γράφῃ μετὰ σεβασμοῦ πρὸς τὸ προϊστάμενον ἢ ἀνώτερον· ἀλλὰ καὶ ὁ προϊστάμενος ἢ ἀνώτερος ὅν πρέπει νὰ γράφῃ ἀγερῶχος, πε-

δὲ φίλων πρέπει νὰ ἐπικρατῇ ἡ μεγαλητέρα εἰλικρίνεια. Ἡ καρδία πρέπει νὰ ὑπαγορεύῃ τὰ πρὸς τὸν φίλον γραφόμενα. Ἐν ταῖς φιλικαῖς ἐπιστολαῖς ἀρμόζει καὶ ἡ ἐπίδειξις πνεύματος· ἀλλὰ τοῦτο πρέπει νὰ ᾔῃ φυσικόν καὶ ἄνετον καὶ νὰ ἀπορρέῃ ἐκ τῆς ὑποθέσεως ὡς ἀπὸ πηγῆς· ἀλλ' ἐάν τις ἐν ᾔῃ φύσει πνευματώδης, δὲν πρέπει νὰ ζητῇ νὰ φαίνεται τοιοῦτος· διότι θὰ καταντήσῃ μᾶλλον καταγέλαστος καὶ ψυχρός. Ἐν δὲ ταῖς ἐμπορικαῖς ἐπιστολαῖς ἀπαιτεῖται ἀμέσως νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἄνευ τινὸς προοιμίου καὶ νὰ διεξέλθῃ αὐτὴν σαφῶς καὶ ἀκριβῶς.

Θ. Γ.

Γ Ε Ω Π Ο Ν Ι Κ Α.

Περὶ ὑδάτων.

Τὸ ὕδωρ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐνομίζετο ὡς ἐν τῶν ἀπλῶν στοιχείων. Ἀλλ' οἱ χημικοὶ ἀπέδειξαν διὰ πειραμάτων, ὅτι τὸ ὕδωρ εἶναι σῶμα σύνθετον ἐκ δύο ἀερίων, ἐκ τῶν ὁποίων, τὸ ἐν ἀπεκάλεσαν ὀξυγόνον, τὸ δὲ ἕτερον ὑδρογόνον. Παρατήρησαν δ' ὅτι 89 μέρη ὀξυγόνου· συνενούμενα με 11 μέρη ὑδρογόνου ἀποτελοῦσι 100 μέρη καθαρῷ ὕδατος· ἔθεν 100 δράμια π. γ. ὕδατος καθαρῷ περιέχουσι 89 δράμια ὀξυγόνου καὶ 11 ὑδρογόνου.

Τὸ ὕδωρ, ὅταν εἶναι καθαρὸν, οὔτε γεῦσιν, οὔτε ὀσμὴν, οὔτε χρῶμα ἔχει· διὰ τῆς θερμότητος δὲ μεταβάλλεται εἰς ἀτμὸν, καὶ διὰ τοῦ ψύχους εἰς πάγον. Ἀναλόγως δὲ τῆς θερμότητος ἐπέρχεται ἀραίωσις τῶν μορίων τοῦ ὕδατος ἢ συμπύκνωσις αὐτῶν· ἀλλ' ἡ ἀραίωσις καὶ ἡ συμπύκνωσις τῶν μορίων τοῦ ὕδατος γίνεται καὶ ἀναλόγως τῆς ἐπ' αὐτοῦ πίεσεως τῆς ἀτμοσφαίρας· διότι ὅσον περισσότερα εἶναι ἡ πίεσις τῆς ἀτμοσφαίρας, τόσον περισσότερον συμπυκνῶνται τὰ μόρια τοῦ ὕδατος, ὅσον δ' ὀλιγωτέρα, τόσον καὶ περισσότερον ἀραιοῦνται.

Ἀλλ' εἰς πάγον τὸ ὕδωρ μεταβαλλόμενον ἀντὶ νὰ πάσχη συμπύκνωσιν μεγαλητέραν καὶ ἐπομένως ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου, ἐξ ἐναντίας ἐξεγκοῦται τοσοῦτον, ὥστε προκύπτει ἡ θραῦσις ἀγγείου πεπληρωμένου ὕδατος, ἅμα τοῦτο παγώσῃ, καθὼς καὶ ἡ διάρρηξις τῶν ὀργάνων τῶν φυτῶν, ἥτις ἐπιφέρει τὸν θάνατον αὐτῶν.

Τὸ ὕδωρ ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ διλύσῃ διαφόρους οὐσίας καὶ διὰ τοῦτο χρησιμεύει πολὺ εἰς τὴν συντήρησιν τῶν ζώων καὶ φυτῶν, καθ' ὅσον τὰς σπερεὰς οὐσίας διαλύον ἐπιφέρει αὐτὰς εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε νὰ δύνανται ν' ἀπορροφηθῶσι παρὰ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων.

Τὸ ὕδωρ διακρίνεται εἰς βρόχινον, πηγαῖον, θαλάσσιον, ποτάμιον, λιμ-

1. Β ρ ό χ ι ν ο ν ὕ δ ω ρ . Τὸ ὕδωρ τῆς βροχῆς ἐθεωρήθη ἀνέλκθεν τὸ ἀριστον πάντων, διότι εἶναι τὸ ἐλαφρύτερον καὶ καθαρώτερον πάντων τῶν ὑδάτων καὶ περιέχει στοιχεῖα ζωογόνα, τὰ ὅποια προσλαμβάνει ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας, ἐξ ἧς καταπίπτει.

2. Πο τ ά μ ι ο ν ὕ δ ω ρ . Τὸ ὕδωρ τοῦτο περιέχει μεγάλην ποσότητα ὀργανικῶν καὶ ἀνεργάνων σωμάτων, θεωρεῖται δὲ παρὰ τῶν γεωπόνων τόσον καλλίτερον διὰ τὸ πότισμα τῶν ἀγρῶν, ὅσον μακρότερον εἶναι τὸ διάστημα τὸ ἑποῖον διατρέχει διὰ νὰ φθάσῃ εἰς αὐτοὺς καὶ ὅσον ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ ἢ τοῦ ρύακος εἶναι εὐρυτέρα καὶ ὅσον ἡ ποσότης τοῦ ὕδατος μεγαλειτέρα καὶ ὁ ροὺς ταχύτερος, ὡς συμπαρκασύρων πᾶσαν ἰλὺν θρεπτικὴν.

3. Π η γ α ῖ ο ν ὕ δ ω ρ . Καλεῖται πηγαῖον τὸ ὕδωρ, ὅταν ἀπὸ τινος θέσεως, κειμένης ἐν κοιλάδι ἢ ὑπωρείᾳ, ἀναβλύζον σχηματίζῃ ρυάκια ἢ βρύσεις. Τὸ ὕδωρ τοῦτο ἐν τῇ θέσει, ἐξ ἧς ἀναβλύζει εἶναι ψυχρότατον συνήθως, ὡς διερχόμενον δὲ πρὸ τῆς ἀναβλύσεως αὐτοῦ μεταξὺ διαφόρων στρωμάτων γῆς, διαλύει καὶ παραλαμβάνει μικρὰν ἢ μεγάλην ποσότητα ἀλάτων, ἅτινα ἄλλοτε μὲν εἶναι ὠφελιμώτατα, ἄλλοτε δὲ βλαπτικὰ εἰς τὴν βλάστησιν τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν.

4. Φ ρ ε ά τ ε ῖ ο ν ὕ δ ω ρ . Τὰ φρε-

ριστα· διότι περιέχουσι πολλά ἄλατα καὶ θεικὴν τίτανον (γύψον) καὶ ἀνθρακικὴν, πολλάκις δὲ καὶ μαγνησίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἔχουσι καὶ γεῦσιν πικρὰν καὶ ἀγρῆν. Ὑπάρχουσι ὁμοίως καὶ φρεάτεια ὕδατα καλῆς ποιότητος, ἅπερ δύναται νὰ διακρίνη ὁ κηπουρὸς, ἐὰν διαλύωσι τὸν σάπωνα καὶ βράζωσι τὰ ὄσπρια.

5. Λιμναῖα ὕδατα. Ταῦτα ὡς ἀκίνητα καὶ στάσιμα περιέχουσι πολλὰς ὕλας σεσητυίας καὶ μiasματικάς καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἐπικίνδυνα καὶ θανατηφόρα εἰς τε τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ διὰ πότισμα δὲ τῶν φυτῶν χρησιμεύοντα δὲν εἶναι ὠφέλιμα εἰς ὅλα τὰ φυτά.

Τελευταῖον πρὸς συμπλήρωσιν πρέπει νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινα καὶ περὶ τῶν ποσίων ὑδάτων.

Ἐκ τῶν προειρημένων διαφορῶν εἰδῶν τῶν ὑδάτων, τὰ ὅποια πάντα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἶναι πόσιμα παρὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζῶων, τὸ μᾶλλον καθαρώτερον καὶ καταλληλότερον πρὸς πόσιν εἶναι τὸ τῆς βροχῆς, ὅπερ κατέρχεται ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν περιέχει ξένας οὐσίας, ἐν ᾧ τὰ ἄλλα περιέχουσι μικρὰν ἢ μεγάλην ποσότητα ξένων οὐσιῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου διακρίνονται εἰς ἐλαφρὰ καὶ βαρέα.

Ἐλαφρὰ λέγονται τὰ ὕδατα, ὅσα περιέχουσι περισσότερα ἀέρια καὶ ὥς μερίδα ὀξυγόνου μεγαλητέραν

τῆς ἐν τῷ ἀτμοσφαιρικῷ ἀέρι ἀπαντωμένης καὶ ἔχουσιν εἰς διάλυσιν ἐλαχίστην ποσότητα ξένων σωμάτων, εἶναι δὲ πρὸς πόσιν εὐχάριστα καὶ διατηροῦσι πάντοτε τὴν διαύγειαν αὐτῶν ὅσον καὶ ἂν συνταραχθῶσιν ἢ βράσωσιν.

Βαρέα δὲ, ὅσα ἀέρια μὲν περιέχουσι σχετικῶς ὀλιγώτερα, ξένας δὲ οὐσίας περισσοτέρως. Ταῦτα ἂν οὐ βράσωσιν ἢ μένωσιν ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἤρεμα, θολοῦνται· πινόμενα δ' ἔχουσι γεῦσιν δυσάρεστον καὶ ἐνίοτε ἀγρῆστατην, πικρὰν ἢ ἀλμυρὰν, καὶ εἶναι βλαπτικώτατα εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἀνθρώπων.

Πρὸς διάκρισιν τῆς καλῆς ἢ κακῆς ποιότητος τοῦ ὕδατος ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς μέσα.

1) Πληροῦμεν ποτήριον τι ἐκ τοῦ ὕδατος, ὅπερ θέλομεν νὰ δοκιμάσωμεν· ἔπειτα δὲ διὰ καλάμου φυσῶμεν ἐντὸς αὐτοῦ. Ἄν ἐκ τούτου θολωθῇ τὸ ὕδωρ καὶ σχηματισθῇ κατόπιν εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ποτηρίου ὑποστάθμη (κατακάθισμα), τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο εἶναι βερὺ καὶ ἐπιβλαβές.

2) Διαλύομεν κοινὸν σάπωνα ἐντὸς οἶνοπνεύματος καὶ ρίπτομεν ὀλίγας σταγόνας ἐξ αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ὕδατος· ἐὰν τότε διαφαίνωνται νέφη κατερχόμενα εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ποτηρίου καὶ σχηματίζοντα ὑποστάθμην, τοῦτο εἶναι πάλιν σημεῖον, ὅτι τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο εἶναι βαρὺ.

Τὰ βαρέα καὶ ἀκάθαρτα ὕδατα

δύνανται νὰ καθαρισθῶσι διὰ τοῖς ἐν αὐτοῖς ἀναμίξεως ζωϊκοῦ ἄνθρακος καὶ διὰ τῶν γνωστῶν τοῖς πᾶσιν ἀποστατικῶν σκευῶν (λαμβδίκων), ἐντὸς τῶν ὁποίων μένει μετὰ τὴν ἀπόσταξιν πᾶσα ξένη οὐσία εὕρισκομένη ἐν τῷ ὕδατι.

Θ. Γ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Πρὸ τινων ἐτῶν ὀθωμανὸς βαφεὺς (να-κάσης) εἰς ἔνδειαν περιελθὼν ἐνεκεν ἑλλείψεως ἐργασίας ἀπεφάσισε ν' αὐτοκτονήσῃ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀγαθώτατος τὸν χαρακτήρα καὶ τιμιώτατος, φιλότιμος δ' εἰς ἄκρον, ἔζησε πάντοτε ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἀνέσει· ἦτο κυρίως ἐργολάβος, ἀναλαμβάνων κατ' ἀποκοπὴν τὴν βαφὴν οἰκιῶν καὶ ἔχων πολλοὺς ἐργάτας ὑπ' αὐτὸν, μέχρι δὲ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οὐδ' ὀβολὸν ὤφειλέ τινι· τακτικὸς εἰς τὰς πληρωμὰς του, οὐδένα ἠδίκησέ ποτε, πάντες δὲ οἱ ὑπ' αὐτὸν ἐργασθέντες ἀνεκῆρυττον τὸν ἀκέραιον αὐτοῦ χαρακτήρα. Τοιοῦτος ἦτον ὁ Σουλεϊμάν — τοῦτο τὸ ὄνομα του — καὶ τὸ φορτίον τῶν χρεῶν ἦτο βαρύτερον δι' αὐτόν. Ἡ ἑλλείψις ἐργασίας τὸν ἠνάγκασε νὰ δανεισθῇ χρήματα ὅπως διαθρέψῃ τὴν οἰκογένειάν του· ἡ παρατεινομένη δὲ καταναγκαστικὴ ἀργία δὲν τῷ ἐπέτρεπε νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη του. Ὁ Σουλεϊμάν νὰ ἔχῃ χρέη καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ πληρώσῃ αὐτὰ, νὰ φεύγῃ τοὺς δανειστάς του, νὰ μὴ τολμᾷ νὰ ἴδῃ αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον! τοῦτο ἦτο ἀφόρητον δι' αὐ-

τόν. Καθ' ἐκάστην ἐξήρχετο πρὸς εὐρεσιν ἐργασίας· κατὰ κακὴν τύχην ἂ πετύγγανε πάντοτε καὶ περίλυπος καὶ κατηφὴς ἐπέστρεφεν οἰκάδε, ἡ περιφέρετο κατὰ τὴν παραλίαν, ἐν τῷ Βοσπόρῳ ἢ τῷ Κερατίῳ κόλπῳ, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω νεύων καὶ τὰ ὕδατα μελαγχολικῶς θεώμενος. Ἡ ἰδέα τῆς αὐτοκτονίας δὲν τῷ ἐπῆλθε κατ' ἀρχὰς ἀλλὰ κατ' ὅσον ἡ ἀργία παρεταίνατο ἀλλόκοτοι ἰδέαι· ἐσκότιζον τὸν νοῦν το Σουλεϊμάν. Ἦξε πολλοὺς γνωστοὺς καὶ φίλους, Τούρκους καὶ Ἀρμενίους καὶ Ἰσραηλίτας, Ἕλληνας δὲ πρὸ πάντων οἵτινες ἐθεώρουν αὐτὸν πιστὸν τύπον τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας μουσουλμάνων, παρ' οἷς οὐδεμία κακία καὶ πονηρία καὶ δόλος. Ἐδύνατο ν' ἀποταθῇ πρὸς αὐτοὺς καὶ νὰ ζητησῇ χρήματα, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα, καίτοι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εὕρισκετο ἐν Κων]πόλει καὶ εἰς τὰς οἰκίας πολλῶν πλουσιῶν εἰργάσθῃ. Τέλος ἡ μελαγχολία κατέβαλεν αὐτόν καὶ ἀπεφάσισεν, ὡς εἴπομεν, νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸν ἀβίωτον πλεον καταστάντα βίον του. Ἠγόρασε λοιπὸν ἀρσενικὸν καὶ ἔλαβε τὴν πρὸς τὸν Τοπχανὲ ἄγουσαν. Προῦ, ὥρῃ· ἀσυναισθητῶς σχεδὸν χωρὶς νὰ γινώσκῃ ποῦ ἐπορεύετο, ὅτε δ' εὗρέθη εἰς Καπᾶ-τάς· ἔστη ἔναντι καρφενείου καὶ μετὰ τινα δισταγμὸν εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸ μετὰ τῆς προθέσεως τοῦ λαθεῖν τὸ δηλητηριον μετὰ τοῦ καφφέ καὶ οὕτω τελευτήσῃ. Παρηγγεῖλε τὸν καρφέν καὶ ἐκαθέσθη ἀναμένων τὴν φοβερὰν στιγμὴν μετ' ἀτιμωρίας καὶ γενναϊότητος. Μηχανικῶς στρέψας τὸ βλέμμα πρὸς τὸν τοίχον τοῦ καρφενείου εἶδε γεγραμμένον ἐπὶ πινα-

κιδίου τόδε τὸ ῥητόν⁽¹⁾ : « Γῆ ἄχου, μπόυ ὡα κετσέρ » (ὦ ἄνθρωπε, — ὦ σὺ, κατὰ λέξιν — καὶ τοῦτο παρέρχεται). Ὁ Σουλεϊμάν ἀνέγνω δις καὶ τρίς τὸ ῥητόν τοῦτο καὶ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπάσῃ τοὺς ὀρθαλμοὺς ἀπὸ τοῦ πίνακος· κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ καφεπώλης προστή·εγκεν αὐτῷ τὸν κυαθίσκον τοῦ καφέ. Ὁ Σουλεϊμάν ἐταράχθη· ἔτεινε τὴν χεῖρα, ἔλαβε τὸν κυαθίσκον καὶ ἔθηκε τὴν ἀριστεράν εἰς τὸ θυλάκιόν του ὅπως ἐκβάλῃ τὸ ἀρσενικόν καὶ ῥίψῃ αὐτὸ εἰς τὸν κυαθίσκον. Ἀλλ' ἔρριψεν αὐθις τὸ βλέμμα ἐπὶ τὸν πίνακα, ἀνέγνω καὶ τέταρτον τὴν παρήγορον φράσιν μπόυ ὡα κετσέρ καὶ ἡ χεὶρ του ἔμενεν ἐν τῷ θυλακίῳ καὶ ἡ δεξιὰ ἐκράτει τὸν κυαθίσκον. « Ὁ Θεὸς μὲ διατάσσει νὰ μὴ αὐτοκτονήσω, εἶπε κατ' ἐαυτόν, ἡ συμβουλὴ αὕτη μὲ ὑποδεικνύει ὅτι μέλλω νὰ διαπραξῶ ἐγκλημα ». Καὶ ὁ Σουλεϊμάν ἐρρόφησε τὸν καφέν, ἐπλήρωσε καὶ ἐξελθὼν ἔρριψε τὸ ἀρσενικόν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ μελαγχολία του τὸν ἐγκατέλειπε νῦν, ἦτο μᾶλλον φαιδρός. Ἐνῷ ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς παραλίας εἶδε μακρόθεν ἰσραηλίτην τινα, γνωστὸν αὐτῷ, τὸν ἐπιστάτην τῶν κτημάτων τοῦ Καμόνδου. Οὗτος ἅμα παρατηρήσας τὸν Σουλεϊμάν διηυθύνθη πρὸς αὐτόν καὶ μετὰ οἰκειότητος ἠρώτησεν : « Ἐχεις ἐργασίαν, Σουλεϊμάν ἀγᾶ ; » Εὐνόητος ἡ ἐκπληξίς του ἀτυχοῦς θαφέως. Ὁ ἐπιστάτης τοῦ Καμόνδου εἶπεν αὐτῷ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ γραφεῖόν του τῇ ἐπιούσῃ. Προῦ-

(1) Γνωστὸν ὅτι ἐν τοῖς τουρκικοῖς καφε-νείοις ἀντὶ εἰκόνων ὑπάρχουσιν ἀνηρτημέ-νοι ἀπὸ τῶν τοίχων πίνακες φέροντες διάφο-ρα ῥητά, ἱερά καὶ ἄλλα.

κειτο περὶ δύο ἢ τριῶν νεοδμητῶν οἰκιῶν ἢ γανίων. Ὁ Σουλεϊμάν, ὅστις πολλάκις εἰργάσθη εἰς τὰ κτήματα τοῦ Καμόνδου, ἀνέλαβε καὶ τὸ ἔργον τοῦτο. Τὸ μπόυ ὡα κετσέρ ἔσωσεν αὐτόν· ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης ἐπλήρωσεν ὅλα του τὰ χρέη ἐντὸς ὀλίγου καὶ εἶτα, μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς, εὔρε καὶ ἄλλην καὶ αἱ ὑποθέ-σεις του ἐξηκολούθησαν εὐδοκιμοῦσαι μέ-χρι τέλους. Ἀγνοοῦμεν ἐὰν ζῇ εἰσέτι ὁ Σουλεϊμάν ἀγᾶς. Τὸ ἀνωτέρω γεγὸνός συνέβη πρὸ 18 ἐτῶν· τότε ἦτο πεντηκόν-τούτης περίπου τὴν ἡλικίαν. Ἡ ἀγαθό-της του καὶ ἡ ἐπὶ τὸν Θεὸν πίστις ἡῦ-ξησαν ἀπὸ τοῦ σοβαρωτάτου τούτου ἐ-παισοδίου τοῦ βίου του. Εἶχεν ἀκράδαν-τον τὴν πεποιθήσιν ὅτι θεὸς δάκτυλος ἔ-σωσεν αὐτόν τότε καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῆς ὁ-δοῦ του τὸν ἐπιστάτην τοῦ Καμόνδου καὶ ὅτι οὐδέποτε ὁ ἄνθρωπος πρέπει ν' ἀπελ-πίζη. Ὁ Σουλεϊμάν κατέστη ἔκτοτε ὁ ἀπόστολος τοῦ μπόυ ὡα κετσέρ καὶ πολλάκις παρηγόρει τοὺς ὑπὸ τῆς τύχης πληγέντας ἀφηγούμενος τὸ ἐπει-σόδιον τοῦτο τοῦ βίου του.

Ἀναφωνήσωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς νῦν σὺν τῷ Σουλεϊμάν : « Γῆ ἄχου, μπόυ ὡα κετσέρ !

(Κωνσταντινούπολις)

ΕΙΛΗΣΕΙΣ

— Τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ ἀνεχώ-ρησεν ἐντεῦθεν διὰ τοῦ Ῥωσικοῦ κατευθυνόμενος εἰς Νικόπολιν ὁ Πανι-ερώτατος Μητροπολίτης καὶ τῶν κ. Γρηγόριος, ἵνα ὡς ἐξαρχὴ ἐξετάσῃ ἐπὶ

τόπου τὰ κατὰ τοῦ ἐπισκόπου Νικοπόλεως κ. Γενναδίου ἀφ' ἱκανοῦ χρόνου ὑπάρχοντα παράπανα τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτοῦ. Κατέλιπε δ' ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Ἐπίτροπον Αὐτῆς τὸν πανοσιώτατον ἀρχιμανδρίτην χ' Ἀνθιμον, πρὸ ἡμερῶν ἀφικόμενον ἐνταῦθα καὶ ἀντικαταστήσαντα τὸν ἀποχωρήσαντα ἤδη πρωτοσύγγεelon αἰδεσιμώτατον παπᾶ Ἰωάννην Οἰκονόμον Ὀλύμπιον.

— Ἀσμένως πληροφορούμεθα, ὅτι οἱ ἐν Ῥοστοβίω συμπολῖται ἡμῶν κ. Ἀδελφοὶ Ἀσλανίδαι, ἀνταποκρινόμενοι πάνυ εὐγενῶς εἰς τὴν πρὸς αὐτοὺς παρὰ τῆς Ἐφορείας γενομένην αἵτησιν συνδρομῆς ὑπὲρ τῶν ἐνταῦθα ἐκπαιδευτηρίων, ἀπέστειλαν πρὸ ἡμερῶν ὡς συνδρομὴν αὐτῶν ρούβλια 200. Ἀπονέμοντες αὐτοῖς τὸν προσήκοντα ἐπὶ τούτῳ ἔπαινον, ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἄλλοι θέλουσι μιμηθῇ τὴν ὑπὲρ τῶν σχολείων γενναιοδωρίαν αὐτῶν.

— Ἀνταπόκρισις ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως εἰς τὸν «Νεολόγον» Κωνσταντινουπόλεως ἀποσταλεῖσα διεκτραγωδεῖ τὴν ἐσχάτην ἀμάθειαν, ἐν ᾗ διατελεῖ βεβυθισμένος ὁ κληρὸς τῆς τε ἡμετέρας ἐπαρχίας καὶ τῶν μεσογεωτέρων. Κακίζει δὲ ἰδίως τοὺς πατέρας τῆς ἱερᾶς Μονῆς Σουμελᾶ, οἵτινες καίτοι πολυταλάντους τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους καρπούμενοι ἰδίως, οὐδὲν συνεισφέρουσιν εἰς τὴν ἀνάστασιν τῆς πόλεως! τοῦτο

κοινωνίας, ἀλλ' οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ὡς δεῖ ἐκπαιδεύσεως καὶ μορφώσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου ἐνδιαφέρονται τὸ παράπαν, εἰς ταπεινὰ καὶ εὐτελεῖ πάθη, ἐριδας καὶ ἐγκλήσεις καὶ διαμάχας τὸν χρόνον αὐτῶν κατατρίβοντες καὶ τὸ ἐθνικὸν χρῆμα κατασπαταλῶντες. Ἐκφράζει δὲ τὴν εὐχὴν ὅπως ἡ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀφαιροῦσα ἀπὸ τῶν πατέρων τὴν διαχείρισιν τῶν τῆς Μονῆς ἀναθέσει ταύτην εἰς ἄλλους ἀξιοτέρους καὶ ὑπὸ φιλοπροόδων τάσεων ἐμφορούμενους, ἵνα τὸ οὕτως ἄσυνέτως καὶ ἀφειδῶς ἀπολλύμενον χρῆμα χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἀνασύστασιν καὶ συντήρησιν τῆς ἄλλοτε ὑφισταμένης καὶ λυσιτελῶς λειτουργούσης ἐνταῦθα ἱερατικῆς σχολῆς, καὶ οὕτως ἡ μὲν κοινωνία ὠφελήθῃ τὰ μέγιστα, παύσῃ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ μονῇ ἀπὸ μακροῦ διαδραματιζόμενα ἄτοπα. Καὶ ἑτέρα ἐπιστολὴ ἐκ Ματσούκας, πρὸς τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα διαβιβαζομένη καὶ 37 φέρουσα ὑπογραφὰς καὶ τὴν σφραγίδα τῆς κοινότητος, διὰ ζοφερῶν χρωμάτων ἐξεικονίζει τὴν κατάστασιν, ὑπὸ ἐκπαιδευτικὴν ἰδίως ἔποψιν, τῶν ὑπὸ τὴν ἐξάρχικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Μονῆς Σουμελᾶ ὑπαγομένων χωρίων. ὡς αἴτιον δὲ τῆς τοιαύτης καταστάσεως καὶ αὕτη ἀναφέρει τὴν τῶν πατέρων τῆς Μονῆς ἀμέλειαν καὶ ἀδιαφορίαν, οὔτε ἡθικῶς οὔτε ὕλικῶς συντελούντων εἰς ποιάν τινα βελτίωσιν τοῦ ὑπ' αὐτοὺς ποιμνίου,

καὶ αὐτὴν δὲ διαλυσάντων τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ῥοδοπόλεως συστάσαν ἐν τῷ παραρτήματι τῆς Μονῆς σχολὴν, ἐν ᾧ ἡ μεγάλη Ἐκκλησία τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Ῥοδοπόλεως κατήργησε καὶ τὰ εἰρημένα χωρία ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Μονῆς καὶ αὐτὶς ὑπήγαγεν, ἵνα οἱ ταύτης προϊστάμενοι πάσαις δυνάμεσιν ἐργασθῶσιν ὑπὲρ τῆς εὐρυτέρας καὶ σκεπιδωτέρας διαδόσεως τῶν γραμμάτων εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοὺς λαούς. Τελευτᾷ δὲ καὶ αὕτη ποιουμένη ἔκκλησιν εἰς τὰ φιλεὺσπλαγχνα αἰσθήματα καὶ τὴν μητρικὴν μέριμναν τῆς Μ. Ἐκκλησίας πρὸς θεραπείαν σύντονον τῆς τοιαύτης οἰκτρᾶς καταστάσεως.

Λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἀνταποκρίσεως ταύτης ἀναμνησκόμεθα πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, ἀποσταλῆς πρὸ πενταετίας περίπου πρὸς τὸν τότε νεωστὶ ἀφικόμενον ἐνταῦθα πρῶν Μητροπολίτην Τραπεζοῦντος, νῦν δὲ Θεσσαλονίκης κ. Γρηγόριον, δι' ἧς ἀνετίθετο εἰς Αὐτὸν, ὡς Μητροπολίτην Τραπεζοῦντος, ἡ ἐπὶ τῶν περὶ αὐτοῦ λόγος Μοναστηρίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτὰς ἐξαρχιῶν ἐποποιία. Πρὸς τὴν γενομένην ὁμοῦς τότε ἀπόφασιν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας οἱ ἐξαρχιῶται, ὑποκινούμενοι ὑπὸ τῶν πατέρων τῶν Μονῶν θερμῶς ἀντενήργησαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπέτυχεν πάντα τακτοποιήσις τῶν πραγμάτων τούτων καὶ ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ ὁ

κατ' ἀρχὰς μετὰ τινος ζήλου ἐπιλαβόμενος ταύτης πρῶν Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος· ἐζήτησε δὲ κατόπιν καὶ προσεπάθησεν ἐπὶ τέλους νὰ καταπείσῃ ἕνα τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν τῆς Μονῆς Σουμελᾶ χρημάτων καὶ κτημάτων ἀρκετὰ ἐπωφεληθέντων νὰ ἀφιέρωσιν εἰς τὰ σχολεῖα Τραπεζοῦντος προσοδοφόρον κτήμα αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τῇ ιδέᾳ, ὅτι δῆθεν ἐπέτυχεν νὰ λάβῃ τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ, ὑπεδήλωσεν ἡμέραν τινὰ καὶ ἐν συνεδριάσει τοῦ Συμβουλίου τῶν Σχολείων, ἀλλ' ἐν παρόδῳ, ὅτι προσεχῶς ἐμελλεν νὰ γείνη εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς πόλεως σπουδαίου προσοδοφόρου κτήματος ἀφιέρωσις· ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τινὰς ἐμπιστευτικῶς ἐφανερώθη, τίς ἦτο ὁ ἀφιέρων καὶ τί ἦτο τὸ ἀφιέρωμα καὶ ποῦ εὕρισκετο, καὶ διὰ τί ἐπὶ τέλους παρεκωλύετο ἡ ἀφιέρωσις αὐτοῦ. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐπελθούσης τῆς ἐντεῦθεν μεταθέσεως ἐκείνου, ἔπαυσε πλέον καὶ πᾶς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου λόγος καὶ πράξις· τὸ δὲ παλαιὸν καθυστάς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς Μονὰς καὶ τὰς Ἐξαρχίας ἐπανῆλθεν αὐτὶς ἐν δόλῳ τῇ ἀνεξαρτητῇ καὶ ἀνεξελέγκτῳ θέσει αὐτοῦ· ἔθεν καὶ δικαίως, καθ' ἡμᾶς, ἡ Α. Π. ὁ νῦν Μητροπολίτης ἡμῶν ἀπηγόρευσε τὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ αἰτήσεις συνδρομῶν ὑπὲρ τῶν Μονῶν τούτων.

Ἡ χρυσῇ ἐπαγγελίᾳ.

(ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ «Βρυκόλακος»)

Τῆς φρικτῆς ὀργῆς σου
ἄξιός εἰμί·

ἢ χρηστὴ ψυχὴ σου
πλὴν μὴ θέλῃ, μὴ,
ν' ἀποθάν' ὁ τάλας!

Τὸν υἱόν σου, Δῶρι,
αὔριον εὐθύς

ἢ χρυσῇ μου κόρη
εἰς περιπαθεῖς
θὰ δεχθῇ ἀγκάλας.

Καὶ τὴν φίλην φέρων
πέρδικ' αἰτὸς
θέλει τῶν αἰθέρων
τάς μεστὰς φωτὸς
πάλιν σχίσ' ἐκτάσεις.

Θέλει πάλιν πάλει
τρυφερὰς χορδὰς,
θέλει πάλιν ψάλει
ὕμνους καὶ ᾠδὰς
εἰς ἀκτὰς κ' ὀάσεις!

Φάσμα' τοῦ φιλτάτου,
ἄπελθ' ἐν σπουδῇ
ἔπου τοῦ θανάτου
κρίκος ἐμπεδοῖ
τὸ σαθρόν μας σκάφος,
ἔπου σφριγᾶ, θάλλει
μόν' ἡ ἀρετὴ,
πλούτη δὲ καὶ κάλλι
στόματι πλατεῖ
καταπίνει τάφος!

Γ. Π

ΠΑΡΕΡΓΑ

1. Αἶνιγμα.

Ὅνομα πάλ' ἔθνους ἤμην
ἀνδραπόδου χαῖρον φήμην,
κολληθεῖς πλὴν ἀσυστόλως
εἰς τὸ σῶμά μου τις ὁλος
ἀπεκάλεσε πολλὰς
ἑστεμμένας κεφαλὰς.

2. Λεξιπαλίνιον.

Καὶ ὁ δεῖνας καὶ ὁ τάδες
σὲ φθονοῦν οἱ σατανάδες,
βλέποντές σε μὲ ζηλείαν
οἷαν φέρεις οὐραν, οἷαν!

3. Λεξιγριφος.

Ποία λ ὕ ρ α ἤχει ἀρμονικώτερον πᾶ
σης ἄλλης;

4. Λογόγριφος.

Διὸ νοσεῖ ῥ' ἀκουσίως πλάττων ὥς ἐπ
στήθη ὥσει πῦρ ξαίνειτ' ἔρω.

5. Κυβόλεξον.

Α Δ Α Μ

Δ . . .

Α . . .

Μ . . .

Γ. Π.

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 44ῳ τεύχει.

1. Ἰω-άν-να. — 2. Μῖ ἐπ' ῥου ἐπὶ ῥῶ
μῖ = Μῆ ἐπαίρου ἐπὶ ῥώμῃ. — 3. Περὶ δο
ξῖ σῖ μῖ νῖ α μῖ λᾶ κ ἐπ' ἔ νο ν. = Περὶ
δόξης ἡμῖν ἡ ἀμιλλα κ' ἐπαίνων. — 4. Γκαρ
πολᾶς, συντάκτης τοῦ «Φάρου τῆς Μακεδο
νίας». — 5. Ζήτω ἡ πατρίς σῶς Τραπεζοῦς!